Keskkonnaameti ettepanekud ja nende arvestamine

**Viru-Nigula valla üldplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne**

Keskkonnaameti 18.06.2026 kiri nr 6-5/26/9597-2

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| Keskkonnaamet märgib, et Mahu ja Kalvi külades Läänemere ranna lähedale kavandatud elamu maa-ala juhtotstarbega piirkonnad jäävad osaliselt Läänemere ranna ehituskeeluvööndisse. Samuti on kavandatud Vasta külas elamu maa-ala osaliselt Vasta tiigi (tehisjärv) kalda ehituskeeluvööndisse. Kaliküla külas on elamu maa-ala kavandatud osaliselt Toolse jõe kalda ehituskeeluvööndisse. Vastavalt looduskaitseseaduse (edaspidi LKS) § 38 lg 3 on ehituskeeluvööndis uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Uue elamuala kavandamine ehituskeeluvööndisse on ehituskeeluvööndis kehtiva ehituskeeluga vastuolus. Palume korrigeerida ÜP joonist 1 „Maakasutus“, kuna elamu maa-ala ei saa ette näha ehituskeeluvööndisse jäävatele hoonestamata katastriüksustele. | Elamu maa-ala juhtotstarve on korrigeeritud või eemaldatud vastavalt ehituskeeluvööndi ulatusele Läänemere rannikuäärsetelt aladelt ning Vasta ja Toolse jõe kallastelt. |
| Palume täiendada joonist 1 mäetööstuse maa-alade osas. 2025. aastal anti kaevandamise load Varudi liivakarjäärile (keskkonnaluba nr KL-521061) ja Samma kruusakarjäärile (keskkonnaluba nr KL-520541). | Varudi liivakarjäär ja Samma kruusakarjäär on lisatud mäetööstuse maa-alana.<br>KSH-s on maardlate andmed uuendatud, täiendav mõjuhindamise vajadus puudub. |
| Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri piirid on vanad ja vajavad uuendamist. | Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri piirid on täpsustatud.<br>KSH-s on maardlate andmed uuendatud, täiendav mõjuhindamise vajadus puudub. |
| Palume üle vaadata ja korrigeerida lisa 9 „Maardlad ja mäeeraldised“ kaardi andmed. Ka kaardirakendusse tuleb vastavad muudatused sisse viia. | Lisas 8 on kajastatud maardlate hetkeseis planeeringu koostamise ajal, mille alusel töötati välja planeeringu põhilahendus. Kuna maardlate ja mäetööstusmaade andmed on ajas muutuvad, tuleb nende käsitlemisel lähtuda ajakohastest andmetest. Lisa 9 ei ole uuendatud, kuid vajalikud asjakohased täpsustused on sisse viidud mäetööstuse maa-ala juhtotstarbesse, sest, üldplaneeringuga kehtestatakse maakasutuse juhtotstarve. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| Kirja allmärkus 10: ÜP seletuskirja sisukorras on maardlate ja mäeeraldiste kaart märgitud lisaks 8, kaardil endal on viide lisale 9. | Lisade nummeratasioon on korrigeeritud. |
| ÜP seletuskirja alaptk-s 3.5.6. lk 31 on puhke ja loodusliku maa-ala tingimustes märgitud: Tagada kõrghaljastuse või metsa säilimine võimalikult suures mahus. Raiete kavandamisel tagada ala puhkeväärtuse säilimine. Kui nendel aladel on eesmärgiks piirata raietegevust, soovitame tingimust täpsustada konkreetsemate raiepiirangutega. | Üldplaneering kirjeldab üldist põhimõtet, täpsemad rakendamismeetmeid ei ole väljatöötatud põhilahendusega ette nähtud. |
| Palume uue ÜP jõustudes tagada, et kõik alad, kus kehtivad mistahes üldplaneeringust tulenevad piirangud metsaraiele, oleks kantud korrektselt raiepiirangutega aladena planeeringute andmekogusse. | Üldplaneeringu põhilahenduse väljatöötamisel ei ole määratud konkreetseid alasid, vaid ette on nähtud üldised põhimõtted. |
| ÜP seletuskirja alaptk-s 3.5.11. lk 34 on märgitud: Maavarade kaevandamisloa taotluste (ja vajadusel KSH) käigus tuleb täpsustada tingimused.... Juhime tähelepanu, et sulgudes on õige viidata KMH-le, mitte KSH-le. KSH algatatakse strateegilisele planeerimisdokumendile, mitte tegevusloa taotlusele. | Seletuskirja sõnastust on lk 34 parandatud. |
| Lähtudes Riigikohtu lahenditest 3-21-979_44, 3-21-1658_35 ja 3-22-348_41 leitavatest analoogiatest tuleb märkida, et Viru-Nigula valla koostatava ÜP-ga seatavad rohevõrgustiku (edaspidi RV) tingimused on liialt üldsõnalised, ega pruugi sellisena tagada RV tegelikku säilimist ja toimimist. RV kasutustingimuste määramisel tuleb ka arvestada, et üldplaneering on aluseks haldusaktide andmisel, kuid haldusaktide andmine ei ole võimalik või on oluliselt raskendatud kui üldplaneering ei anna täpseid juhiseid. Näiteks Ehitusseadustik (EhS) § 12 sätestab ühe peamise nõudena ehitatavale ehitisele, et see peab olema kooskõlas detailplaneeringuga või üldplaneeringuga, kui detailplaneeringut pole. Seega peab ehitiste projekteerimisel ning ehitamisel järgima ka RV tarbeks seatud kitsendusi. Haldusaktide andjad peavad juhinduma üldplaneeringust ning maaomanik peab järgima väljastatud haldusakte. Samuti on oluline maaomanike informeeritus ning kohalike omavalitsuste poolne järelevalve. Otstarbekas on määrata selged piiravad tingimused, mis on haldusakti andvale ametnikule selgelt rakendatavad ja otsekohaldatavad, st mille järgimist saab nõuda maaomanikelt vahetult, üldplaneeringu alusel ning mis ei vaja täiendavaid uuringuid. Hetkel on üldplaneeringus väga vähe selgeid tingimusi, mis võimaldaksid tagada RV kaitset ja võimaldaksid anda kohalikul omavalitsusel rohevõrgustiku kaitset tagavaid haldusakte. | Ettepanek on asjakohane, kuid kuna üldplaneeringu lahendus on juba välja töötatud ja vastu võetud ning planeeringumenetlus on jõudnud lõppfaasi, ei käsitleta seda käesolevas menetlusetapis täpsemalt. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| ÜP seletuskirja alaptk-s 4.2.3 alapealkirja „Tingimused rohekoridoris“ viimase punkti all lk 48 on toodud nõue „Aiaga piiratava õueala suurus rohevõrgustiku alal on üldjuhul kuni 0,4 ha ning aedade ja õuealade omavaheline kaugus vähemalt 400 m. Nii tagatakse hajaasustusele omane avatud ruum ja ulukite vaba liikumine.“ Kindlasti tuleb analoogne nõue kehtestada ka tugialadel, mitte ainult RV koridorides. | Ettepanek on asjakohane, kuid kuna üldplaneeringu lahendus on juba välja töötatud ja vastu võetud ning planeeringumenetlus on jõudnud lõppfaasi, ei käsitleta seda käesolevas menetlusetapis täpsemalt. |
| Esitame näitena väljavõtte Keskkonnaameti koostatud RV miinimumnõuete visioonist, mida ei pea otse üldplaneeringusse üle võtma, kuid millest on soovitatav lähtuda konkreetsete tingimuste seadmisel. | Ettepanekud on asjakohased, kuid kuna üldplaneeringu lahendus on juba välja töötatud ja vastu võetud ning planeeringumenetlus on jõudnud lõppfaasi, ei käsitleta seda käesolevas menetlusetapis täpsemalt. |
| ÜP seletuskirja alaptk-s 4.1 lk 36 on märgitud: Säilitada väärtuslik objekt või ala olemasoleval kujul või taastada selle algne kuju ning leida sobilik kasutusviis. Seletuskirja lk 42 on Kunda vesiveski kompleksi kohta märgitud: tuleb säilitada kompleks maksimaalses võimalikus ulatuses. Sealjuures on allviites nr 28 viidatud asjaolule, et paisu omanik või valdaja peab paisutuse likvideerima. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et lk 36 viidatud sõnastus võib olla eksitav, sest paisutuse likvideerimise kohustus välistab kompleksi säilitamise olemasoleval kujul ning selle taastamise algsel kujul. Kunda IV paisul puudub veeluba ning paisutus tuleb likvideerida, tagades sealjuures Natura ala kaitse-eesmärkide täitmise. Seega täiesti olemasoleval kujul kompleks säilida ei saa, samuti ei ole võimalik taastamine. | Ettepanekuga arvestatakse. Sõnastust on täpsustatud. |
| ÜP seletuskirja ptk-s 8. lk 88 on jätkutegevusena nimetatud: Kui otsustatakse Kunda paisu rekonstrueerimine, siis tuleb tagada Natura kaitse-eesmärkide täitmine. Antud järeldus ei saa olla õige, kuna Kunda IV (Kundamõisa, PAIS115940) paisu ei saa rekonstrueerida, vaid see kuulub likvideerimisele.<br>Kirja allmärkus 11: Keskkonnaamet keeldus 15.10.2020 korraldusega nr DM -108734-19 keskkonnaloa andmisest Linnuse külas Mõisa ja Kuusemäe kinnistutel Kunda jõe paisutamiseks ja hüdroenergia kasutamiseks Kunda IV (Lammasmäe) paisul. 12.04.2022 Riigikohtu Halduskolleegiumi kohtumääruse kohtuasjas nr 3-20-2608 resolutsioonist tulenevalt jäeti OÜ Lammasmäe Puhkekeskus kassatsioonkaebus halduskohtumenetluse seadustiku § 219 lg 6 alusel menetlusse võtmata ning Keskkonnaameti poolt OÜ-le Lammasmäe Puhkekeskus veeloa andmisest keeldumine on seega põhjendatud ja õiguspärane. Paisutus Kunda IV paisul tuleb likvideerida ja tagada kaladele vaba läbipääs. | Sõnastust on täpsustatud. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| ÜP seletuskirja ptk-s 9 lk 89 on kirjas, et Viru-Nigula valla territooriumil on rida seirepunkte, kus teostatakse riiklikku seiret vastavalt kindlaks määratud programmidele (põhjavee seire, kiirgusseire, maastike ning looduslike looma- ja taimeliikide ja koosluste seire, pinnavee, veekogude ja mere seire, põhjaveeseire, välisõhu ja sademete seire) ning allviites nr 59 on viidatud keskkonnaregistrile. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et Keskkonnaregistri seadus kehtis kuni 6. juunini 2022. Seaduse kehtetuks tunnistamise järel kanti looduskaitse ja veega seotud valdkondade andmed keskkonnaregistrist üle Eesti looduse infosüsteemi (https://keskkonnaportaal.ee/et/eelis). Palume lisada õige viide. | Sõnastust on täpsustatud. KSH aruannet on samuti vastavalt korrigeeritud. |
| KSH aruande alaptk-s 8.1.2 lk 58-59 on märgitud: Piirkonnas Kunda jõel asub ka paistus (Kunda IV pais), mis jääb samuti osaliselt miljööväärtuslikule alale. Paisutuse osas on Keskkonnaamet keeldunud paisutamiseks veeloa andmisest. Juhul kui veeloa andja keeldub loa andmisest, peab veeseaduse § 175 lg 4 kohaselt paisu omanik või valdaja paisutuse likvideerima. Paisutuse küsimus ei ole ÜP täpsusastme teema, see lahendatakse üldplaneeringust eraldiseisvalt. Milliseid tegevusi ja kuidas paisutusega seoses teostatakse, ei ole ÜP koostamise seisuga teada, sest teemaga ei ole teadaolevalt tegelema asutud. Paisutuse likvideerimine mõjutab olemasolevat jõekeskkonda, sh veetaset ja vee liikumist ning kas ja kuidas on võimalik sel juhul väärtustada miljööväärtuslikul alal kanaleid ja tiike, sõltub paisutuse likvideerimise tehnilisest lahendusest ja sellega kaasnevatest mõjudest. Paisutuse teemaga tegelemisel tuleb täpsustada tegevusega seotud mõjusid jõe veekeskkonnale ja jõe kallaste stabiilsusele. Seega millised väärtusi ja kuidas saab säilitada, sõltub paisutusega seoses tehtavatest tegevustest. Keskkonnaamet annab teada, et Keskkonnaameti järelevalveosakond on teinud ettevõttele ettekirjutuse likvideerida hiljemalt 01.10.2028 Lääne-Viru maakonnas Viru-Nigula vallas Linnuse külas Mõisa (katastritunnus 90202:001:0059) ja Kuusemäe (katastritunnus 90202:001:0016) kinnistutel Kunda jõel (VEE1072800) asuv Kunda IV (Kundamõisa, PAIS115940) paisutus ühtlustades jõe põhjalangu mõlemal pool paisukeha ning konstruktsioonide asukohas. | KSH aruannet on täiendatud ning sõnastust korrigeeritud, kuid sisulisi hinnanguid ja KSH tulemust see ei muuda. Paisude likvideerimine ei ole ÜP täpsusaste, see lahendatakse ÜP-st eraldiseisvalt ning ka mõjusid hinnatakse selle käigus. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| KSH aruande alaptk-s 8.6. lk 71 on kirjas: Põhjavee kaitse ja kasutamise abinõud on sätestatud Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavas perioodiks 2015-2021. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et olemas on uuem Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027. Aruande lk 72 allviites nr 45 on märgitud : Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2015- 2021 (KSH aruande koostamise ajal kehtiv); Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2021- 2027 (KSH aruande koostamise seisuga koostamisel). Palume ka siin andmed uuendada. | KSH aruannet on vastavalt täiendatud. |
| KSH aruande alaptk-s 8.6.1 lk 72 on kirjas, et Viru-Nigula vallas on Keskkonnaregistri andmetel neli reoveekogumisala, 20 reoveepuhastit ja 11 vee erikasutusluba, millest kolm on seotud Kunda sadama, kaks tsemenditootmise ja kaks puitmassi tehasega. Viru-Nigula vallas ületab 2000 ie Kunda reoveekogumisala (4500 ie) ning allviites nr 47 viidatakse Keskkonnaregistri 10.03.2020 seisule. Aruande lk 74 on kirjas, et Keskkonnaregistri kohaselt on Viru-Nigula vallas ÜP koostamise seisuga moodustatud neli reoveekogumisala: Kunda (Kunda linna territoorium), Aseri (Aseri alevik, Rannu ja Kõrtsialuse külad), Viru-Nigula (Viru-Nigula alevik, Aasukalda ja Viru-Nigula külad) ja Vasta (Vasta küla) ning ka siin viidatakse allviites nr 54 Keskkonnaregistri 10.03.2020 seisule. Arvestades, et kooskõlastamiseks esitatud KSH aruande versioon kannab kuupäeva oktoober 2025, siis oleks asjakohane andmete seisu ajakohastada. | KSH-d on vastavalt korrigeeritud. |
| KSH aruande alaptk-s 8.6.2 lk 75 on kirjas: Viru-Nigula valla territooriumil on seisuga 05.03.2020 registreeritud 197 puurkaevu, sh 184 puurkaevu olmevee saamiseks (millest kümme on ühisveevärgi puurkaevud), seitse hüdrogeoloogilise uuringu puurkaevu, üks puurkaev tootmisvee saamiseks, kolm puurkaevu kaevandusvee saamiseks ning viis kinnise soojussüsteemi puurauku. Palume ka siin andmed ajakohastada. | KSH-d on vastavalt korrigeeritud. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| KSH aruande alaptk-s 8.6.2 lk 76 on kirjas, et alates 01.07.2015 toimub puurkaevude, puuraukude ja salvkaevude projekteerimine, rajamine, kasutusele võtmine, konserveerimine ja lammutamine vastavalt ehitusseadustiku (EhS) ptk-s 14 sätestatule. Puurkaevu või -augu rajamist kavandav isik (taotleja) peab rajatava puurkaevu või -augu asukoha kooskõlastama kohaliku omavalitsuse üksusega. Juhime tähelepanu, et lisaks ehitusseadustikule, tuleb puurkaevu projekteerimisel lähtuda ka taristuministri 24.03.2026 määrusest nr 25 „Puurkaevu ja -augu ning salvkaevu ehitamise nõuded ja kord“. Lisaks märgime, et eelnimetatud määrusega tunnistati kehtetuks keskkonnaministri 09.07.2015 määruses nr 43, millele on viidatud mitmes kohas KSH aruandes. Palume täiendada ja viidata aruandes kehtivale määrusele. Kirja allmärkus 13: viited kehtetuks tunnistatud määrusele on KSH aruande lk-del 97 ja 141. | KSH-d on vastavalt korrigeeritud. |
| KSH aruande alaptk-s 10.6. lk 136 on kirjas: Vältida tuleb ehitiste planeerimist veehaarde sanitaarkaitsealadele. Keskkonnaamet märgib, et sõnastus „vältida“ ei ole sobilik, sest vastavalt veeseaduse (VeeS) § 151 lg 2 on veehaarde sanitaarkaitsealal majandustegevus keelatud (sealhulgas kuulub ka ehitamine majandustegevuse alla). Pigem kirjutada, et veehaarde sanitaarkaitsealal tuleb vältida põhjavee, veekogu või selle osa kvaliteedi halvenemist ulatuses, mis võib joogivee tootmisel kaasa tuua veetöötluse kulude olulise suurenemise (VeeS § 151 lg 1). | KSH-d on vastavalt korrigeeritud. |
| KSH aruande alaptk-s 10.7. lk 137 on kirjas: Lautri rajamisel on lubatav süvendamisel orgaanilise aine ja mineraalse pinnase eemaldamine, olemasolevate kivide ümberpaigutamine, nihutamine ja/või kuhjamine valli, paadi veeskamiseks vajalike palkide või paadiredeli paigaldamine, mõningane tehiskate, et ei lõhuks pinnast ja muud tegevused, et võimaldada paadi kaldale ja vette tõmbamist, kuid millega ei kaasne olulist looduskeskkonna ümberkujundamist. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et lubatav tegevuste ulatus selgub siiski konkreetse juhtumi korral ning sõltub asukohast, kehtivatest piirangutest ja keskkonnatingimustest. Veekeskkonnariskiga tegevuse registreering on nõutav veekeskkonnariskiga tegevuste puhul, kui tegevuse maht on vähemalt 5 m³ (VeeS § 196 lg 2). Lisaks peab enne lautri rajamist tulenevalt LKS § 38 lg 6 kaaluma tegevuse vastavust LKS § 34 sätestatud ranna ja kalda kaitse eesmärgile. Juhul, kui lautri rajamine kahjustab ranna ja kalda kaitse eesmärgi saavutamist, siis tuleb selles asukohas lautri rajamisest loobuda. | KSH-d on vastavalt korrigeeritud. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| KSH aruande alaptk-s 10.7. lk 137 on kirjas: Kunda vesiveski kompleksi võimaliku taastamise kavandamise korral tuleb arvestada, et Kunda jõgi kuulub lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis-ja elupaigana kinnitatud veekogude hulka. Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis-ja elupaigana kinnitatud veekogul või selle lõigul on keelatud olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, uute paisude rajamine ning veekogu loodusliku sängi ja veerežiimi muutmine (looduskaitseseaduse § 51 lg 1). Nimetatud veekogul või selle lõigul on loodusliku sängi, veerežiimi ning veetaseme muutmine paisude rekonstrueerimisel lubatud üksnes juhul, kui sellega parandatakse kalade kudemisvõimalusi (looduskaitseseaduse § 51 lg $1^1$). Sama info, mis antud kirja punkti 5.2 allviites number 11. Paisutus Kunda IV paisul tuleb likvideerida ja tagada kaladele vaba läbipääs. Kunda IV paisu ei ole võimalik seega rekonstrueerida. Eeltoodust tulenevalt rõhutab Keskkonnaamet üle, et paisu ei saa rekonstrueerida, vaid see kuulub likvideerimisele. Selguse huvides palume vastav asjaolu välja tuua. | KSH-d on vastavalt korrigeeritud. |
| KSH aruande kokkuvõtte alapunktis „Radoon“ lk 15, KSH aruande alaptk-i 8.14.5. lk 107 teises lõigus, KSH aruande alaptk-i 10.12.5. lk 144, ÜP ptk 3 alapunktis „Üldised ehitustingimused“ lk 15 viimases lõigus ja ÜP alaptk-s 6.4. lk 83 on pisut erinevates variatsioonides kirjutatud: „Aladel, kus radooni (Rn) sisaldus pinnaseõhus ületab lubatud piirväärtuse (50 kBq/m³) ning nendega piirnevatel normaalse radoonisisaldusega (30-50 kBq/m³) aladel tuleb teha detailsemad radooniriski uuringud enne elamute, olme- ja teiste samaotstarbeliste hoonete projekteerimist ning vajadusel rakendada radoonikaitse meetmeid.“ Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et pinnaseõhu radoonisisaldusele kui looduskeskkonna parameetrile ei ole kehtestatud ega põhimõtteliselt ka saa kehtestada „lubatud piirväärtust“. Toodud numbrite näol on tegemist viiteliste väärtustega, mida saab kasutada hoone projekteerimisel. Lisaks keskkonnaministri 30. juuli 2018. a määrusele nr 28 „Tööruumide õhu radoonisisalduse viitetase, õhu radoonisisalduse mõõtmise kord ja tööandja kohustused kõrgendatud radooniriskiga töökohtadel“, mille lisas on toodud kõrgendatud radooniriskiga omavalitsuste loetelu, on asjakohane ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 28. veebruari 2019. a määrus nr 19 „Hoone ruumiõhu radoonisisalduse ja hoone tarindi ehitusmaterjalidest siseruumidesse emiteeritavast gammakiirgusest saadava efektiivdoosi viitetase“ (edaspidi määrus nr 19), mis kehtestab hoone ruumiõhu radoonisisalduse aasta keskväärtusele viitetaseme üleüldiselt, sõltumata piirkonnast, kus hoone paikneb. Seetõttu tuleb hoonete projekteerimisel ja renoveerimisel hoone radoonikindluse tagamise vajadusega alati arvestada, juhindudes soovitatavalt | KSH aruannet on vastavalt korrigeeritud. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| standardist EVS 840:2023 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“. Selleks võib olla otstarbekas teha detailsem pinnaseõhu radoonisisalduse uuring või rakendada radoonikaitse meetmeid ennetavalt. Pinnaseõhu täiendava radooniuuringu vajaduse üle otsustamine on Keskkonnaameti arvates õigem jätta projekteerija pädevusse kui planeerimisdokumentides kohustuslikuna sätestada. Erinevate ventilatsiooni- ja küttesüsteemi lahenduste korral on pinnaseõhu radoonisisaldusel siseõhu radoonisisaldusele erinev mõju. Hoone siseõhu radoonisisalduse aasta keskväärtuse vastavust määruse nr 19 nõudele tagavad kaalutlused ja lahendused peaksid hoonete projektdokumentatsioonis alati olema. KSH ja ÜP tsiteeritud sõnastusi tuleks vastavalt korrigeerida. | |
| KSH aruande alaptk-i 8.14.5. lk 106 kolmandas lõigus on kirjutatud: Jõudes atmosfääri hajub radoon kiiresti, mistõttu selle kontsentratsioon välisõhus ühe meetri kõrgusel maapinnast on madal/normaalne (tavaliselt 10–30 Bq/m³). Keskkonnaamet märgib, et täpsustus „ühe meetri kõrgusel maapinnast“ on üleliigne. Välisõhk on pidevas liikumises, mistõttu õhu koostises olevad gaasid on segunenud. Kuigi radoon on raske gaas, ei ole see nii raske, et kõrguste erinevus meetri ulatuses oluline oleks. | KSH aruannet on vastavalt korrigeeritud. |
| KSH aruande alaptk 8.14.5 lk 106 neljandas lõigus on kirjutatud: „Kopsuvähki haigestumise riski mõjutavad lisaks mitmed faktorid: näiteks suurendavad riski rohke viibimine siseruumides ning seal suitsetamine.“ Keskkonnaameti arvates võib väide, et kopsuvähki haigestumise riski suurendab rohke viibimine siseruumides, olla ilma pikema selgituseta eksitav. Kopsuvähi riski radoonist tingitud osa sõltub elu jooksul sisse hingatud radooni hulgast, millest sõltub saadud kiirgusdoos. Viibimise aeg siseruumides on oluline ainult sel juhul, kui neis siseruumides on kõrge radoonitase. Selline olukord on seniste siseõhu radoonisisalduse mõõtmistulemuste põhjal vähem kui kümne protsendi hoonete maapinnaga kokku puutuvate korruste siseruumides Eestis keskmiselt ja pisut üle kümne protsendi hoonetes nn kõrgendatud radooniriskiga aladel. Ehk enamasti ei kaasne siseruumides viibimisega tuvastatavat mõju kopsuvähi riski suurusele. Küll aga suurendab kopsuvähi riski siseruumides suitsetamine. Keskkonnaamet soovitab sõnastust korrigeerida. | KSH aruannet on vastavalt korrigeeritud. |
| KSH aruande alaptk-s 8.14.5. lk 107 kahes kohas ja ÜP seletuskirja lk 83 allmärkusena nr 51 on viidatud standardi EVS 840 vananenud versioonile aastast 2017. Ajakohane on 2023. a versioon. Keskkonnaamet palub teha vastavad parandused. | KSH aruannet ja planeeringu seletuskirja on vastavalt korrigeeritud. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| KSH aruande alaptk-s 8.14.5. lk 107 esimeses lõigus on kirjutatud: Standard ütleb ka, et elamutele ja avalikele hoonetele, kus inimesed viibivad pikemat aega järjest (nt lasteaiad ja koolid), tuleb pinnase mõõtmised teha alati. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et standardi EVS 840 2023. a versioon ei sisalda enam soovitust teatud hoonete korral pinnaseõhu radoonisisalduse mõõtmised alati teha. Alates määruse nr 19 kehtestamisest on hoonete siseõhu radoonisisaldus õigusaktiga reguleeritud, mistõttu hoone projekteerimisel tuleb sellega alati arvestada. | KSH aruandest on vastav info eemaldatud. |
| KSH aruande alaptk 8.14.5 lk 107 teises lõigus on kirjutatud: Üldjuhul võib kõrgenenud radoonitaset siseruumides esineda eelkõige keldrites ja esimese korruse tasandil. Keskkonnaamet soovitab „keldrites ja esimese korruse tasandil“ asendada sõnastusega „keldri- ja esimese korruse tasandil“. „Keldrites“ viitab tugevamalt ruumidele, mida kasutatakse panipaigana. Ruumiõhu radoonisisaldus on eelkõige oluline inimeste elu- ja tööruumides ehk ruumides, kus inimesed viibivad pikka aega. See on ka üks põhjus, miks siseruumide õhu radoonisisaldusele on kehtestatud mitte piirväärtus, vaid viitetase. | KSH aruandest on vastav info eemaldatud. |
| KSH aruande alaptk-i 10.12.5. lk 144 viimane lause ütleb: Meede on eeldatavalt tõhus, kuna aitab ennetada/leevendada radoonist tulenevat olulist negatiivset mõju inimese tervisele. Keskkonnaamet peab viidet „olulisele negatiivsele mõjule inimese tervisele“ liialt ebamääraseks, mis ei aita kaasa teadlikkuse tõstmisele radoonist. Käesoleval ajal on Maailma Terviseorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Kiirguskaitsekomisjoni seisukoht, et teaduslikult konsensuslikult saab radooni pidada kopsuvähi riski suurendavaks teguriks. Muid tervisemõjusid ei saa tõendatuks lugeda. Keskkonnaamet soovitab asendada sõnastus „olulist ebasoodsat mõju inimeste tervisele“ sõnastusega „kopsuvähki haigestumise riski“. | KSH aruannet on vastavalt korrigeeritud. |
| Keskkonnaametil puuduvad (seisuga 04.06.2026) andmed uute rangelt kaitstavate liikide elupaikade kohta, mille esinemine võiks oluliselt mõjutada üldplaneeringus kavandatud tuuleparkide arendusalade elluviidavust (mis aga ei tähenda, et sellist infot ei pruugi laekuda tulevikus, nt arendusalade uuringute käigus). Seega puuduvad meil ühesed vastuväited planeeringus määratud tuuleenergeetika aladele. Kuid rõhutame üle alljärgnevat: Keskkonnaamet on 17.10.2025 kirjas nr 6-2/25/18249-2 seoses Selja-Marinu tuuleenergeetika arendusaladega märkinud, et saab nõustuda üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise Toolse linnualaga seonduva järeldusega, kuid pidime ettevaatusprintsiibist lähtudes põhjendatuks, et üldplaneeringuga seataks antud tuulikute arendusaladele leevendavate meetmete (tuulikute | Üldiseid põhimõtteid on täpsustatud. Täpsemad tingimused selguvad detailsema menetluse käigus. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| peatamine kas tehnoloogilisi võtteid kasutades või rände tippaegadel, tuulikute paigaldamine peamist rändesuunda arvestades ridadesse ning piisavate lennukoridoride jätmine ridade vahele) tingimuslik kohustus. Üldplaneeringus tuleb märkida, et nimetatud leevendavate meetmete rakendamine ei ole vajalik, kui üldplaneeringule järgnevas detailplaneeringus ja selle keskkonnamõjude strateegilise hindamise raames läbiviidavate uuringutega tõendatakse nende arenduste (koos)mõju puudumine ka ilma leevendavate meetmete rakendamiseta. Meie märkuse esimese osaga ei ole arvestatud. ÜP seletuskirja alaptk-s 5.2.8.1 lk 72 on välja toodud ainult ettepaneku teine osa. Peame vajalikuks seoses Selja-Marinu tuuleenergeetika arendusaladega kõigi eelnimetatud meetmete markeerimise üldplaneeringus, kuna lisaks lindude kokkupõrgetele (mida eelkõige on planeeringu KSH-s käsitletud) võib tuuleparkide puhul esineda ka barjäärіefekt – st linnud ei pruugi lennata otse läbi tuulepargi vaid sellest ümber, piirkonda mitmeid tuuleparke rajades võib barjäärіefekt osutuda kumulatiivselt oluliseks. Kordame veelkord – kas ja millised leevendusmeetmed on eeltoodutest vaja rakendada, selgub detailplaneeringute mõjude hindamise käigus, kuid meie hinnangul vaid neid kolme meedet kombineerides võib praegust teadmist ja planeerimistaset arvestades väita, et Selja-Marinu arendusalade kumuleeruv mõju Toolse linnualale on leevendatav. | |
| Lisaks märgime, et Keskkonnaametile jääb mõnevõrra selgusetuks ÜP seletuskirja lk 71 olev alapealkiri „Tuuleenergia tootmise kavandamisel lähtuda kaalutlusotsusest (sh mõju hindamisest)“ ja sellele järgnev loetelu. Mida täpselt selle tingimuse ja loeteluga soovitakse öelda? Et loetelus loetletud juhtudel tuleb teha kaalutlusotsus? Meie hinnangul tuleb tuuleenergia kavandamisel, sh selleks planeeringute kehtestamisel või lubade andmisel igal juhul teha kaalutlusotsus, ükskõik kas loetelus esinevad kriteeriumid on täidetud või mitte. Lisaks on meile mõnevõrra selgusetud loetelus loetletud kriteeriumid (nt on seal loetletud mõningaid liike (küll kaitse all olevaid liike), keda reeglina ei peeta tuuleparkide arendamise poolt oluliselt ohustatuks (nt hänilane), kuid pole nimetatud mõningaid liike, keda tavapäraselt peetakse tuulikute poolt ohustatuks ning keda Viru-Nigula vallas teadupärast ka esineb, nt raudkull, hiireviu). Me ei ole iseenesest toodud loetelu vastu, kuid rõhutame, et tuuleenergia tootmise kavandamisel ei saa kaalutlusotsuse tegemisel jätta arvestamata loetelus mitte esinevaid väärtusi, sh väärtusi, mis selgitatakse välja konkreetsete arendusaladega seotud uuringute käigus. | Teemakäsitlust on täpsustatud ptk 5.2.8. |

| Keskkonnaameti ettepanek või märkus | Vastus ja arvestamine tööfaili alusel |
|---|---|
| Üldplaneeringu alale jääb mitmeid karuputke võõrliikide kolooniaid. Võõrliigi levitamine on keelatud looduskaitseseaduse § 57 lg 1 ja EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU 22. oktoober 2014 MÄÄRUS (EL) nr 1143/2014 artikkel 7 kohaselt. Kuna karuputke puhul moodustab mullas ajapikku püsiv seemnepank, mis püsib mullas vähemalt 10 aastat, siis ehitustööde ja muu tegevuse käigus ei tohi sealset pinnast laiali vedada.<br>Keskkonnaamet soovitab üldplaneeringusse lisada järgmised tingimused:<br><br>- Karuputke levila laiendamise vältimiseks tuleb karuputke leiukohtade pinnase teisaldamist väljapoole nimetatud levialasid vältida.<br>- Vältida tuleb karuputke võõrliigi koloonias sõidukiga sõitmist, kui see pole võimalik, siis tuleb koloonia eelnevalt katta, et sõiduki rataste külge ei jääks pinnast.-Vältida tuleb karuputke võõrliigi koloonias sõidukiga sõitmist, kui see pole võimalik, siis tuleb koloonia eelnevalt katta, et sõiduki rataste külge ei jääks pinnast.<br>-Kui karuputke võõrliigi kasvukohas on vältimatult vajalik teha ehitustöid või muud tegevust, mille käigus on vajalik teostada kaevetöid, tuleb enne töödega alustamist tööde tegemise viis Keskkonnaametiga kokku leppida. | KSH-sse lk 141 ja planeeringu seletuskirja ptk 8 on lisatud üksnes tööde tegemise viis ehk Keskkonnaametiga kokku leppimise tingimus. Ülejäänud tingimused ei ole üldplaneeringu täpsusastme kohased. |